

СТАНОВИЩЕ

на доц. Юлия Кирилова- Димитрова

за дисертационния труд на Милена Димитрова Владимирова на тема „Глаголното словообразуване в съвременния персийски книжовен език“, представен за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ по професионално направление 2.1. Филология (Персийско езикознание), научна специалност 05.04.23

Проблемът за глаголното словообразуване в съвременния персийски език се приема от специалистите, работещи в областта на иранското езикознание, за все още недостатъчно изучен. Научните трудове, в които той се засяга, са малобройни и в повечето случаи третират отделни негови аспекти. Може да се каже, че досега не е правено проучване, което да отрази всеобхватно и детайлно състоянието на глаголното словообразуване в персийския език на съвременния етап от неговия развой, като същевременно се осветлява развитието на този процес в исторически план и заедно с това се очертават тенденциите в глаголното словообразуване, което позволява да се прогнозира семантиката на голяма част от нововъзникващите структурни разновидности, най-вече на съставните глаголи.

Авторката на настоящия дисертационен труд Милена Владимирова си е поставила амбициозната цел да осъществи такова проучване, нуждата от което е повече от очевидна. Имах възможност да работя в близък контакт с колегата М. Владимирова като неин научен ръководител, както и да присъствам на нейни изпити и на разговори относно качествата на дисертацията ѝ. В резултат на съвместната ни работа познавам труда от самото начало на реализирането му и начина, по който той се възприема от специалистите по иранистика и близките до нея специалности. Уверено мога да кажа, че оценките както за труда, така и за изследователските качества на дисертантката, са били винаги положителни. Като цяло може да се каже, че целите и задачите, които тя си поставя в началото на труда, са постигнати и в резултат имаме едно цялостно изследване, в което

глаголното словообразуване в съвременния персийски език е представено в цялата му пълнота. Детайлно са разгледани морфологичните и лексико-синтактичните методи на глаголно словообразуване, като особено внимание е отделено на най-продуктивния от тези методи – лексико-синтактичния, на който е посветена цяла отделна глава (Глава IV. Глаголи, образувани на базата на лексико-синтактично срастване - съставни глаголи) (стр.129-279). Тук са разгледани механизмите на съчетаване на компонентите на съставния глагол - име и спомагателен глагол, анализирани са въпросите за произхода на персийския съставен глагол, неговите фонологични характеристики и структурна делимост, преходност-непреходност, а освен това е направена много подробна и изчерпателна класификация на съставните глаголи в две направления - въз основа на именната им част и въз основа на глаголната им част, при което са обхванати всички спомагателни глаголи, влизащи в състава на композити - съставни глаголи.

Авторката обосновава предпочитанията си към термина „съставни глаголи“ пред „сложни глаголи“ с разбирането, че тези глаголи излизат извън рамките на понятието „сложна дума“ .

В заключителната част на труда са очертани направените в хода на изследването констатации, които съдържат важна информация по темата: става ясно, че морфологичният начин на словообразуване (префиксация и суфиксация) в съвременния персийски език има статут на остарял и непродуктивен – общият брой на глаголните единици, образувани по този начин, не надвишава 300. Това обяснява защо акцентът на изследването в дисертацията пада върху въпроса за лексико-синтактичния метод на глаголно словообразуване. Глаголите, образувани по този начин, доминират в количествено отношение, нещо повече – налице е тенденция новообразувани съставни глаголи да заместват традиционно съществуващи прости глаголи със същата семантика и дори да ги изтласкват от ежедневна употреба.

В края на дисертацията са представени приносните моменти, оформени в 7 точки. Без да ги повтарям, само ще удостоверя, че самооценката на авторката за собственото ѝ научно постижение в този труд е обективна и реалистична. В т.1 тя казва, че „настоящата дисертация е първа по рода си в България“. Аз бих уточнила, че това е първият мащабен теоретичен труд в областта на лингвистичната иранистика, реализиран у нас, който е сериозен принос към престижа на все още считаната за млада специалност Иранистика в нашия Университет.

В заключение трябва със задоволство да отбележим, че трудът на Милена Владимирова отговаря на всички стандарти за изследване от това академично ниво. Написан е изключително компетентно с добро познаване на теоретичните основи на науката за словообразуването. Очевидно е отличното владение на съвременния книжовен персийски език в теоретичен и практически план. И не на последно място – изложението е представено на коректен български език, на добър академичен стил с адекватно използване на терминологията.

Имайки предвид посочените качества на разглеждания дисертационен труд, изразявам категоричното си мнение, че са налице всички основания на дисертантката Милена Димитрова Владимирова да бъде присъдена образователната и научна степен „доктор“.

09.09.2013 г.

Подпис:

(доц. Ю. Кирилова)